

Notat opdateret 15/08-2024

Budgetforudsætninger:

I det følgende beskrives de overordnede og tværgående forudsætninger, der ligger til grund for dannelsen af kommunens administrative budgetforslag for 2025 - 2028. Budgetforslaget er udarbejdet af administrationen på baggrund af den budgetprocedure, som Økonomi- og Planudvalget har besluttet.

Budgettet:

Budgettet indeholder hovedoversigt, udvalgsbeskrivelser, jf. Styrelsesvedtægten, anlæg, finansielle poster, bevillingsoversigter samt detaljeret beskrivelse af det politisk fastlagte serviceniveau.

Beløbsafrunding:

Budgettet er som hovedregel anført i hele 1.000 kr.

Der kan forekomme mindre difference mellem sammentællingen af detailbeløb og den anførte sum, hvilket skyldes afrunding til hele 1.000 kr.

Bemyndigelser:

Center for Borger, Økonomi og IT bemyndiges til at fordele midlerne fra Lov- og Cirkulærepragrammet.

Center for Ledelse og Strategi bemyndiges til at fordele midlerne fra lønpuljerne herunder barselsudligning.

Det samlede administrative budgetforslag 2025-2028 til 1. behandlingen:**Basisgrundlag:**

Udgangspunktet for udarbejdelsen af det administrative budgetforslag er budgetoverslagsårene 2025-2028 i det vedtagne budget 2024, fremskrevet til 2025-prisniveau. Hertil er lagt de afledte virkninger af Byrådets beslutninger siden budgetvedtagelsen, og der er korrigeret for kontraktlige forpligtelser, ændringer i befolkningssammensætningen efter de retningslinjer, der er besluttet i Budgetproceduresagen. Der er med andre ord tale om, at udgangspunktet er samme serviceniveau i 2025, som vedtaget i forbindelse med budgettet for 2024.

Administrativt budgetforslag:

I nedenstående hovedoversigt gengives hovedtallene i budgetforslaget inklusiv de tekniske korrektioner, der indstilles til budgettets 1. behandling. De politiske beslutninger indarbejdes når budgettet er vedtaget primo oktober måned.

Ishøj Kommunes administrative budget:

Nedenstående tabel viser hovedoversigt til budget 2025 – 2028, og den viser kommunens samlede budget, som er fordelt på serviceudgifter, overførselsudgifter, anlægsudgifter og finansiering.

Notat opdateret 15/08-2024

Hovedoversigt – Serviceudgifter, overførsler og anlægsudgifter:

Hele 1.000 kr.	2025	2026	2027	2028
A. DRIFTSVIRKSOMHED	Netto	Netto	Netto	Netto
Serviceudgifter				
Center for Borger, Økonomi og IT	107.039	107.089	107.369	107.418
Center for Ledelse og Strategi	45.080	44.648	44.646	44.649
Center for Byudvikling og Natur	23.978	23.850	23.850	23.850
Center for Kultur og Fritid	73.068	72.433	72.474	73.201
Center for Voksne og Velfærd	459.296	444.544	445.922	447.308
Center for Ejendomme og Arealer	162.976	162.363	162.298	162.297
Center for Dagtilbud og Uddannelse	411.564	420.070	418.852	419.914
Center for Børn og Forebyggelse	211.110	211.471	210.615	210.612
Center for Beskæftigelse og Erhverv	51.145	50.387	50.386	50.386
Tværgående fælleskonti	22.958	29.336	29.461	27.668
Drift – serviceudgifter i alt	1.568.214	1.566.191	1.565.873	1.567.303
Overførselsudgifter				
Center for Byudvikling og Natur	-19.157	-19.157	-19.157	-19.157
Center for Voksne og Velfærd	322.933	328.171	329.880	329.880
Center for Ejendomme og Arealer	5.536	5.532	5.532	5.532
Center for Dagtilbud og Uddannelse	-18	-18	-18	-18
Center for Børn og Forebyggelse	-10.542	-10.542	-10.542	-10.542
Center for Beskæftigelse og Erhverv	303.755	304.462	304.462	304.462
Drift – overførselsudgifter i alt	602.507	608.448	610.157	610.157
DRIFTSVIRKSOMHED I ALT	2.170.721	2.174.639	2.176.030	2.177.460
B. ANLÆGSVIRKSOMHED				
0. Byudvikling, bolig- og miljøforanstalt.	71.285	72.725	43.175	
1. Forsyningsvirksomheder mv.				
2. Transport og infrastruktur	10.150	8.300	4.300	4.300
3. Undervisning og kultur	8.429	7.920	6.614	614
4. Sundhedsområdet				
5. Sociale opgaver og beskæftigelse	4.000	4.000		
6. Fællesudgifter og administration			9.392	58.567
ANLÆGSVIRKSOMHED I ALT	93.864	92.945	63.481	63.481
PRIS-/LØN-STIGNINGER 00-06	0	82.225	156.239	233.463
C. RENTER	2.549	2.110	1.632	1.120
D. FINANSFORSKYDNINGER	9.232	10.526	10.719	11.012
E. AFDRAG PÅ LÅN 08.55	43.200	48.000	48.000	39.000
SUM (A+B+C+D+E) + PL STIGNING	2.319.566	2.410.445	2.456.101	2.525.536
F. FINANSIERING				
07.62 Tilskud og udligning	-1.087.948	-1.129.140	-1.132.809	-1.203.074
07.65 Refusion af købsmoms	0	0	0	0
07.68 Skatter	-1.278.937	-1.297.948	-1.373.905	-1.365.659
FINANSIERING I ALT	-2.366.885	-2.427.088	-2.506.714	-2.568.733
BALANCE	-47.319	-16.645	-50.616	-43.200

Notat opdateret 15/08-2024

Det administrative budgetforslag viser et samlet driftsbudget på 2.170,7 mio. kr. Heraf er de 602,5,2 mio. kr. overførelsesudgifter, dvs. udgifter til kontanthjælp, sygedagpenge, førtidspension mv. Kommunens samlede serviceudgifterne, dvs. driftsudgifter til alle de kommunale driftsområder, f.eks. skole- og dagtilbudsområdet, ældreområdet, det sociale område samt sundhedsområdet er beregnet til 1.568,2 mio. kr.

I budgettet er der afsat rådighedsbeløb til anlægsprojekter, der forventes udført i budgetperioden.

Derudover viser den ovenstående hovedoversigt, dels hvad kommunen forventer at have af udgifter til renter, finansforskydninger samt afdrag på lån, og dels hvad der er kommunens forventede finansieringsgrundlag (skatter, tilskud og udligning).

Regeringen og KL fastsætter i forbindelse med 'Aftale om kommunernes økonomi' rammen for de samlede kommunale serviceudgifter i 2025.

Status i forhold til KL's udmeldte service- og anlægsramme:

	2025	2026	2027	2028
KL's udmeldte serviceramme 2025 (1.000 kr.)	1.587.433	1.587.433	1.587.433	1.587.433
Driftsbudget 2025 – 2028 indenfor servicerammen	1.568.214	1.566.191	1.565.873	1.567.303
Afvigelse*	-19.219	-21.242	-21.560	20.130
KL's udmeldte anlægsramme 2025 (1.000 kr.)	63.481	63.481	63.481	63.481
Budget 2025 – 2028 indenfor anlægsrammen.	72.864	68.445	63.481	63.481
Afvigelse*	9.383	4.964	0	0

*Positivt beløb = overskridelse af rammen

Den udmeldte service- og anlægsramme for 2025 er sat ind i overslagårene

Det administrative budget viser et mindreforbrug i forhold til KL's udmeldte serviceramme på 19,2 mio. kr. i 2025, 21,2 mio.kr. i 2026 og hhv. 21,6 mio.kr. i 2027 og 20,1 mio.kr. i 2028. Der er i det administrative budget ikke indarbejdet budgetudvidelser, f. eks. til de budgetudfordringer, som Social- og Sundhedsudvalget har arbejdet med i 2024.

Anlægsudgifterne udgør 72,9 mio. kr., hvilket er en overskridelse af anlægsrammen med 9,4 mio. kr. i 2025. I 2026 er der et merforbrug på 5,0 mio. kr. i forhold til rammen, mens der i 2027 og 2028 er ikke disponerede anlægsmidler på investeringsoversigten. Det skal bemærkes, at der desuden er anlægsudgifter, der falder udenfor anlægsrammen, hvilket fremgår at investeringsoversigten i budgetbogen.

Serviceramme:

Servicerammen er defineret som de samlede nettodriftsudgifter fratrukket en række udgifter. Disse udgifter vedrører det brugerfinansierede forsyningsområde, aktivitetsbestemt medfinansiering, ældreboliger, overførsler (førtidspension, kontanthjælp mv.) og udgifter til forsikrede ledige.

I økonomiaftalen for 2025 er det aftalte niveau for serviceudgifter også kaldet servicerammen for landets kommuner samlet set på 323,6 mia. kr. Kommunerne forpligter sig i aftalen til at overholde servicerammen under ét.

Kommunernes eventuelle merforbrug på servicerammen udregnes kollektivt, som alle kommunernes samlede forbrug på servicerammen i forhold til den centralt udmeldte serviceramme. En overskridelse af servicerammen for kommunerne samlet set kan udløse en sanktion både kollektivt og individuelt.

Det er derfor afgørende, at alle kommuner bestræber sig på at være solidariske og dermed søger at overholde de givne rammer. KL har en løbende overvågningsproces i budgetperioden, hvor kommunerne løbende foretager indberetninger om det forventede niveau.

Anlægsramme:

I økonomiaftalen for 2025 er det aftalte niveau for de kommunale anlægsudgifter samlet set på 20,3 mia. kr. Kommunerne har forpligtet sig i økonomiaftalen til at overholde anlægsrammen under ét. Der er i budget 2025 udmeldt en anlægsramme i forhold til befolkningstallets størrelse samt forbruget på anlæg de seneste år. Ishøj Kommunes andel af den samlede anlægsramme er opgjort til 63,5 mio. kr.

Notat opdateret 15/08-2024

Som det fremgår af ovenstående tabel, ligger anlægsudgifterne 9,4 mio. kr. over den vejledende anlægsramme i 2025. Anlægsoversigten viser desuden samlet anlægsprojekter for 313,8 mio. kr. i budgetårene 2025 til 2028, hvoraf 268,3 mio. kr. er omfattet af anlægsrammen.

Driftsbalancen:

Ifølge budgetlovens balancekrav skal der i budgettet være overskud på den løbende drift således, at et evt. højere udgiftsniveau ikke skal finansieres ved et likviditetstræk.

Driftsbalancen viser forholdet mellem driftsudgifterne og indtægterne fra skatter, tilskud/udligning mv. i budgettet. Det er en god tommelfingerregel, at overskuddet på driftsbalancen skal være tilstrækkeligt stor til, at det kan dække kommunens anlægsinvesteringer og eventuelle afdrag på gæld. Driftsbalancen repræsenterer bundlinjen for de politiske prioriteringer i budgettet, men viser også, hvor mange indtægter der ikke er disponeret. De indtægter skal så dække anlægsinvesteringer, afdrag på gæld eller opbygning af kassebeholdning. Driftsbalancen skal i henhold til gældende lovgivning være positiv i budgettet. Fordi indtægter i budget- og regnskabssystemet angives med negativt fortegn, skal driftsbalancen i budgettet fremstå med et negativt fortegn, idet det viser, at indtægterne er større end udgifterne.

Med budgetlovens vedtagelse er der opstillet et balancekrav til budgettet. Grundlæggende er kravet, at der i budgettet skal være overskud på den løbende drift, så det ikke er muligt at finansiere et højere udgiftsniveau med likviditetsforbrug eller lignende.

Driftsbalance 2025-2028 i løbende priser:

mio. kr.	2025	2026	2027	2028
Drift og refusion (hovedkonto 0 og 2-6)	2.169,6	2.253,8	2.328,2	2.405,2
Nettoindtægter (hovedkonto 7)	-2.366,9	-2.427,1	-2.506,7	-2.568,7
Driftsbalance	-197,3	-173,3	-178,5	-163,6

Der er i budgetforslagsåret 2025 et overskud på den ordinære drift på 197,3 mio. kr. Som det fremgår af tabellen, er kravet i budgetforslaget opfyldt i alle budgetårene. Overskuddet på den ordinære drift skal anvendes til at dække renteudgifter og afdrag på lån og dernæst til anlægsinvesteringer og eventuel kasseopbygning.

Lov- og cirkulærepragram:

Som følge af Det Udvidede Totalbalanceprincip ("DUT") - kompenserer staten kommunerne for de udgiftsmæssige konsekvenser ved ny lovgivning. Konsekvenserne af Lov- og cirkulærepragrammet for 2025 er indarbejdet i budget 2025 – 2028.

Tekniske korrektioner:

Der er i budgetforslaget indarbejdet tekniske korrektioner. Korrektionerne godkendes politisk i forbindelse med 1. behandlingen af budgettet.

Der foreligger tekniske korrektioner med samlede mindredgifter for -24,1 mio. kr. i 2025, fordelt med -14,1 mio. kr. indenfor servicerrammen og -10,0 mio. kr. udenfor servicerrammen, der dækker over såvel forventede mer- som mindredgifter.

De tekniske korrektioner defineres i udgangspunktet som:

- De tekniske korrektioner kan omfatte konsekvenser af politiske beslutninger, konsekvenser af lovændringer mv., demografiske ændringer samt andre rent tekniske fejl.
- Byrådsbeslutninger der er truffet siden seneste budgetvedtagelse.
- Budgetomplaceringer mellem konti indenfor driftsstedet/aktiviteten.
- Udmøntning af tidligere års vedtagne rammebesparelser.
- Organisatoriske ændringer, hvor der ikke ændres på opgavens karakter/indhold.
- Egentlige fejl. Dette kan være poster, der er faldet ud under den seneste budgetlægning, poster der er dobbeltbudgetteret eller lignende.
- Poster hvor udgifter og indtægter skal balancere, men er prisfremskrevet forskelligt.
- Besparelser som følge af udbud.

Notat opdateret 15/08-2024

- Demografiske ændringer pba. kommunens befolkningsprognose på områder med politisk vedtagne tildelingsmodeller
- Mængdemæssige ændringer el, vand og varme.

Rådighedskatalog:

Der er udarbejdet rådighedskatalog med spareforslag, udvidelsesforslag samt ændringer til anlægsbudgettet. Spareforslagene vil indgå i høringsprocessen af budgettet.

Finansiering:

Tilskud, udligning og skatter opgøres ud fra ministeriets udmelding primo juli 2024. Indtægtssiden er indregnet i det administrative budgetforslag.

Personskatter:

Det administrative budgetforslag 2025 er udarbejdet med udgangspunkt i det statsgaranterede udskrivningsgrundlag og er beregnet med den nuværende udskrivningsprocent på 25,0 % og grundskyldspromille på 6,5 %.

Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2025 udgør 4.364,3 mio. kr. Det betyder en indkomstsskat til kommunen på 1.091,1 mio.kr.

Der vil til 2. behandlingen forelægge en indstilling om valg af enten det statsgaranterede udskrivningsgrundlag eller selvbudgettering.

Ejendomsskatter:

For budget 2025 og frem er grundværdierne fastlagt på baggrund af Indenrigs- og Sundhedsministeriets tal. Skønnet for Ishøj Kommunes indtægter for grundskyld for 2025 udgør 127,3 mio. kr. Provenuet for dækningsafgift udgør 38,6 mio.kr. Skønnet for 2025 er foreløbigt, og ministeriet vil senest ved udgangen af august udsende et nyt opdateret skøn.

Tilskud og udligning:

Der er i 2025 indarbejdet tilskud og udligning, svarende til udmeldingen fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet den 28. juni 2024. Ishøj Kommune har ikke ansøgt om yderligere tilskud fra puljen efter § 16 til særligt vanskeligt stillede kommuner i hele landet.

Lån, afdrag og gæld:

Kommunernes langfristede gæld viser den gældsbyrde kommunerne har og dermed de finansielle forpligtigelser, kommunen har påtaget sig og typisk investeret i anlæg.

Der vises nedenstående oversigt over kommunens lån ekskl. ældreboligerne:

Gæld, renter og afdrag (excl. ældreboliger) ultimo året

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028	2029
Samlet afdrag	27.931	28.472	26.075	16.953	16.666
Samlet rente	3.365	2.798	2.309	1.812	1.338
Samlet bidrag	23	23	23	23	23
Samlet afdrag, bidrag og renter	31.319	31.293	28.407	18.787	18.027

Samlet restgæld ultimo	106.092	78.038	52.357	35.773	19.449
------------------------	---------	--------	--------	--------	--------

Indbyggertal	23.838	23.854	24.199	24.359	24.426
Gæld pr. indbygger	4.450	3.270	2.163	1.468	796

Notat opdateret 15/08-2024

Lån til ældreboliger vises nedenstående. Reglerne for støttede lån til pleje- og ældreboliger er bestemt af lov om almene boliger m.v.

Gæld til ældreboliger ultimo året

1.000 kr.	2025	2026	2027	2028	2029
Samlet restgæld ultimo	129.890	117.673	105.501	93.372	81.546

I 2025 er der ikke budgetteret med låneoptagelse.

Likviditet:

Likviditetsbevægelserne beregnes i forbindelse med 2. behandling af budgettet. Det kan oplyses, at de gennemsnitlige likvide aktiver pr. 2. kvartal 2024 udgjorde 314,0 mio.kr.

Øvrige elementer i budgetlægningen:**Prisfremskrivning:**

Budgettet er udarbejdet med de af KL udarbejdede pris- og lønsskøn pr. juni 2024. Den gennemsnitlige PL-udvikling fra 2024-2025 er vurderet til 3,90 %, hvoraf lønningerne er skønnet til 4,29 pct. I budgettet er de særlige 3-partsmidler, som blev aftalt i OK-24, indarbejdet i budgetterne for de pågældende personalegrupper.

Budgettet på investeringsoversigten (rådighedsbeløb) fremskrives ikke.

Befolkningsprognose:

Byrådet godkendte den 30. april 2024 "Befolkningsprognose for Ishøj Kommune 2024 – 2031".

Der udarbejdes årligt en befolkningsprognose, hvor befolkningsudviklingen for de kommende år prognosticeres. Prognosen bygger på de seneste års faktiske udvikling samt forventninger til fertilitet, til- og fraflytning, kommende boligbyggerier mv.

Befolkningsprognosen udgør grundlaget for en række planlægningsopgaver i kommunen om bl.a. kapacitet og budgetlægning på skole-, daginstitutions- og ældreområdet samt skatteindtægterne.

Udviklingen i befolkningens størrelse og alderssammensætning har stor betydning for Ishøj Kommunes økonomi og fysiske planlægning. Derfor udarbejdes hvert år en befolkningsprognose, som beskriver den forventede befolkningsudviklingen over en 8-årig periode – i år er perioden 2024-2031. De fire første år i prognosen udgør også en del af grundlaget for udarbejdelsen af kommunens budgetrammer, som i år vedrører budgettet for 2025-2028.

I Ishøj Kommune anvendes prognosen blandt andet til planlægning og vurdering af kapacitetsbehov på dagtilbuds-, skole- og ældreområdet, ligesom befolkningsprognosen danner grundlag for demografiberegningen i forbindelse med budgetlægningen. Befolkningsprognose for Ishøj Kommune 2024 – 2031 er udarbejdet af Center for Borger, Økonomi og IT ved anvendelse af KMD's befolkningsprognosemodel "OPUS Simulering Befolkningsprognose".

Befolkningsprognosen er baseret på en række antagelser og forudsætninger om forskellige forhold i fremtiden. En befolkningsprognose er et kvalificeret bud på den fremtidige befolkningsudvikling i kommunen. Befolkningsprognosen udarbejdes på baggrund af de historiske udviklingsmønstre i befolkningen koblet med forventningerne til samfundsudviklingen og udviklingen i kommunens boligsammensætning. Det er vigtigt at understrege, at en befolkningsprognose ikke er en nøjagtig forudsigelse af den fremtidige befolkningsudvikling. Prognosens usikkerhed øges således, efterhånden som prognoseåret er længere fra udgangspunktet 1.1.2024.

I befolkningsprognosen for perioden 2024 - 2031 forventes, at befolkningstallet i Ishøj Kommune fortsat er stigende. I år 2031 forventes 24.634 personer i kommunen mod 23.653 personer i 2024 – en stigning på 981 personer, svarende til en stigning på knap 4,2 pct.

Notat opdateret 15/08-2024

Tabellen herunder viser den prognostiserede udvikling for hele kommunen, samt fordelt på aldersgrupper.

Befolkningsudvikling fra 2024 til 2031

Alder	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
0 år	260	280	288	303	317	325	328	329
0 - 5 årige	1.616	1.637	1.651	1.680	1.724	1.798	1.858	1.908
6 - 15 årige	2.907	2.848	2.791	2.786	2.786	2.750	2.741	2.735
16 - 24 årige	2.720	2.760	2.748	2.795	2.718	2.673	2.580	2.590
25 - 64 årige	12.539	12.614	12.590	12.713	12.824	12.788	12.769	12.757
65 - 79 årige	2.976	2.986	2.973	2.981	2.984	3.018	3.089	3.150
80+ årige	895	993	1.100	1.243	1.323	1.399	1.454	1.493
Total	23.653	23.838	23.854	24.199	24.359	24.426	24.491	24.634

Kilde: Ishøj kommunes befolkningsprognose 2024 - 2031

Det administrative budgetforslag og den videre proces

- **Høring** af budgettet fra den 16. august kl. 14.00 til 6. september 2024 kl. 09.00
- **Budgetseminar** for Byrådet afholdes den 5. september 2024.
- **2. behandling af budget 2025** sker på Byrådsmøde den 1. oktober 2024.
- **Ændringsforslag:** I henhold til tidsplan skal ændringsforslag fra partierne være borgmesteren / kommunaldirektøren i hænde den 19. september 2024 kl. 12.00.